

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720202283
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3720202283.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Marty Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X. a to: T., Y. a P., bytom ako matka, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., deti rodičov: matky P. a otca T., o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 25. januára 2021, č.k. 12P/26/2020 - 49, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 3. mája 2021, č.k. 12P/26/2020-62, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom v spojení s opravným uznesením, súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec maloletých detí podaným návrhom žiadal zníženie výživného na maloletého Y. zo sumy 110,- eur na sumu 65,- eur mesačne, maloletého T. zo sumy 120,- eur na sumu 65,- eur mesačne a maloletú P. zo sumy 140,- eur na sumu 80,- eur mesačne dôvodiac podstatnou zmenou pomerov na jeho strane od doby posledného rozhodnutia o výživnom spočívajúcich v tom, že v dôsledku znižovania stavu zamestnancov v spoločnosti J. bol s ním ukončený pracovný pomer ku dňu 31.07.2019, potom bol evidovaný na úrade práce, kde poberal dávky v nezamestnanosti, odo dňa 01.11.2019 bol zamestnaný v pracovnej agentúre, ku dňu 07.06.2020 bol s ním spoločnosťou L. ukončený pracovný pomer opätovne z dôvodu znižovania počtu zamestnancov pre korona krízu. Od 07.07.2020 pracuje v spoločnosti S., následkom ktorých zmien došlo u neho k zníženiu príjmu, vzniku tak dlhu na výživnom, ako aj dlhu voči matke, u ktorej býva. Matka s návrhom nesúhlasila dôvodiac zmenou pomerov na strane tak detí, ako aj svojej. Kolízny opatrovník rovnako s návrhom nesúhlasil dôvodiac záujmom detí a zmenou v príjmoch otca v dôsledku dohody o skončení pracovného pomeru.

3. Súd prvej inštancie aplikujúc na zistený skutkový stav ustanovenia § 62 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyhodnotil návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný. Dôvodil, že od posledného rozhodovania (určenia) výživného došlo na strane maloletých detí k zásadnej zmene pomerov, ktorá je nevyhnutne spojená s nárastom nákladov, potrebných na zabezpečenie ich riadnej výživy spočívajúcej v tom, že deti sú vekovo staršie, fyzicky vyspelejšie, čo má za následok nárast nákladov na zabezpečenie ich riadnej výživy v porovnaní s dobou určenia výživného. Okrem toho sa nepochybne zvýšili výdavky na maloletého Y. v súvislosti s jeho zdravotným stavom (operácia) a tiež výdavky na maloletú P.. Táto hoci už v čase poslednej úpravy výživného mala zvýšené výdavky v

súvislosti s jej zdravotným stavom, začala navštevovať aj základnú školu, okrem toho jej boli zistené ďalšie nálezy na nohách, s čím vzrástli náklady matke na zakúpenie špeciálnej obuvi. Je nepochybné, že k zmene pomerov došlo aj na strane rodičov maloletých. Matka bola dlhodobo PN, od decembra 2020 sa zamestnala s príjmom 580,- eur netto mesačne. Otec v čase poslednej úpravy výživného pracoval v spoločnosti J. kde dosahoval priemerný mesačný príjem cez 1.100,- eur netto mesačne, v súčasnosti pracuje v spoločnosti S. kde jeho mesačný príjem predstavuje cca 423,49 eur, čo je síce v porovnaní s predchádzajúcim zamestnaním pokles príjmu o viac ako 50 %, na druhej strane však súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že súd môže na zníženie príjmu prihliadnúť len vtedy, ak má skutočne preukázané, že k nej došlo v dôsledku objektívnej a nezvratiteľnej okolnosti a nie zo špekulatívnych dôvodov. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že otec maloletých v spoločnosti J.. ukončil pracovný pomer dohodou, na vlastnú žiadosť a teda je zrejmé, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania. Nebolo teda preukázané, že otec maloletých bol prepustený z dôvodu znižovania stavu zamestnancov, a pokiaľ by tomu aj tak bolo, otec maloletých zvoleným spôsobom skončenia pracovného pomeru sa vzdal majetkového prospechu, keďže v prípade, ak by z uvedeného dôvodu dostal výpoveď, mal by nárok na odstupné. Taktiež súd prvej inštancie prihliadol na skutočnosť, že otec hoci si doposiaľ vyživovaciu povinnosť voči maloletým riadne plnil, s výnimkou posledného obdobia, keď matke posielal cca 200,- eur mesačne, sa na starostlivosti o deti nepodieľa, táto spočíva výlučne na matke a nad rámec súdom určeného výživného mal. deťom neprispieva. Na základe uvedených skutočností, s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých detí mal súd prvej inštancie za to, že výživné tak ako bolo určené posledným rozhodnutím je primerané odôvodneným potrebám maloletých, aj majetkovým, zárobkovým a osobným pomerom rodičov. Zníženie výživného nie je v záujme maloletých a preto súd prvej inštancie návrh otca zamietol. O trovách konania rozhodol súd za použ. § 52 CMP.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol otec maloletých detí prostredníctvom svojho právneho zástupcu, namietajúc nesprávne skutkové závery (a posúdiac obsah odvolania tiež právne závery) na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie (odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie, alternatívne aby sám rozhodol v súlade s návrhom otca, teda mu vyhovel. Poukazuje na to, že do júla 2019 pracoval v spoločnosti J. a výživné platil riadne a včas, keďže mal dostatočne vysoký príjem. Z tejto spoločnosti odišiel, lebo znižovala počty zamestnancov, čo bol aj dôvod ukončenia pracovného pomeru, i keď oficiálne bol pracovný pomer medzi navrhovateľom a spoločnosťou J.. ukončený dohodou v zmysle ust. § 60 Zákonníka práce, čo však nebola pravda. Následne bol otec zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a potom od 01.11.2019 do 07.06.2020 pracoval v spoločnosti L.. Do tohto času otec stále platil výživné riadne a včas. Zo správy spoločnosti L. vyplynulo, že pracovný pomer s otcom bol ukončený z dôvodu poklesu objednávok, čiže nie pričinením otca. Z vyššie uvedených skutočností teda vyplýva, že otec sa svojim pričinením nepripravil o výhodnejší príjem. Ak by aj súd vyhodnotil, že otec ukončil pracovný pomer so spoločnosťou J. na jeho žiadosť a pripravil sa tak o výhodnejší príjem, následne pracoval v spoločnosti L., pričom stále platil výživné v súdom určenej výške. Keďže v súčasnosti pracuje v spoločnosti S., s priemerným mesačným príjmom 423,49 eur, i keď si je vedomý odôvodnených nákladov na maloletých, nemôže doteraz určené výživné platiť. Musia sa brať do úvahy aj jeho majetkové a príjmové pomery. V prípade, ak by mal príjem dostatočne vysoký výživné v určenej výške by riadne platil a nebol by ani v omeškaní. V súčasnosti nie je v jeho príjmových možnostiach platiť určené výživné na maloletých spolu vo výške 370,- eur mesačne, je tak vystavený nebezpečenstvu exekúcie a následne aj trestného stíhania, pričom podľa jeho názoru je aj v záujme maloletých detí, aby otec pracoval a platil výživné aspoň podľa jeho možností a schopností, čo je viac, ako keby bol vo výkone trestu odňatia slobody.

5. Matka nevyužila svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

6. Kolízny opatrovník pridržiavajúc sa svojho stanoviska predneseného na súdnom pojednávaní dňa 25.01.2021 uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré navrhoval ako vecne správne potvrdiť.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1

a contrario CSP) keď nebolo potrebné zopakovať, ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, v spojení s § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

8. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom zamietol dôvodiac nespĺnením zákonných predpokladov takéto rozhodnutie opodstatňujúcich a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

9. Odvolateľ (otec maloletých detí) namietal správnosť rozhodnutia ťažiskovou časťou dôvodiac svojou nepriaznivou finančnou situáciou a značným znížením príjmu, ktoré skutočnosti podľa jeho názoru súd prvej inštancie nevyhodnotil správne, nedôvodne na jeho ťarchu pripíšu zníženie príjmu v dôsledku predchádzajúceho skončenia pracovného pomeru, ktoré naopak podľa jeho názoru indikujú k v prospech jeho návrhu spôsobilému rozhodnutiu. Uplatňoval posúdiac obsah odvolania dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery).

10. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

11. Následne odvolací súd podrobil napadnuté rozhodnutie vecnému prieskumu jeho správnosti vo svetle o.i. tiež odvolateľom uplatnených dôvodov na odvolanie.

12. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie.

13. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

14. Vyššie uvedené odvolacie námietky otca, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzajúc z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, pri plnom rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP), vyhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania vo svetle zásad uvedených v ust. § 191 CSP, vyvodil z neho správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil nedôvodnosť návrhu otca na zníženie jeho doposiaľ súdnym rozhodnutím určenej mu vyživovacej povinnosti v prospech mal. detí, konštatujúc nenaplnenie zákonných predpokladov z hľadiska ust. § 62 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, zníženie výživného vo svetle záujmu mal. detí odôvodňujúcich, posúdiac tvrdenia otca na ktorých zakladal dôvodnosť požadovaného zníženia výživného vo svetle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine (spôsob skončenia pracovného pomeru a s ním spojený pokles príjmu) ako nespôsobilé mu navrhované rozhodnutie napriek reálne nižšiemu príjmu oproti príjmu dosahovanému v čase posledného rozhodovania o výživnom privodiť. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil, v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických

argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

15. Nad rámec uvedeného a vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd uvádza:

16. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností, až keď nedôjde k dohode rodičov, rozhodne súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa. Tieto majú v rovnakom rozsahu, pričom je irelevantné, či sú rodičia dieťaťa manželmi, alebo nie. Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine). Rodičovské práva a povinnosti majú teda obaja rodičia a pri ich výkone, sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine).

17. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, § 62 Zákona o rodine, vrátane čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, garantuje sa nielen právo rodičov vychovávať svoje deti, ale na druhej strane sa garantuje právo deťom na rodičovskú starostlivosť a výchovu, ktoré v sebe zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie zo strany rodičov všetkých podmienok materiálnej, aj nemateriálnej povahy na tom, aby sa dieťa mohlo riadne vyvíjať. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež poskytovaním vecných plnení, napríklad zakupovaním stravy, nákupom ošatenia, zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti a podobne. Náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa, má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samé nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samé sa živiť. Potreby dieťaťa teda uspokojujú obaja rodičia a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného, aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa, má každé dieťa právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Zákon o rodine vytvoril mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť toto právo dieťaťa s prihliadnutím tiež na správanie povinného rodiča definovaného v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, kedy je možné vychádzať pri jeho určovaní, či zmene z tzv. potenciality jeho príjmu. Pokiaľ sa preukáže, že na strane povinného z vyživovacej povinnosti došlo k poklesu alebo strate zárobku, či iného príjmu, súd musí skúmať dôvody, ktoré k tomu viedli. Tento princíp sa uplatňuje vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahrňujúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne postihuje aj jeho konanie, ktoré vedie k strate, či zníženiu príjmu a tým aj diskvalifikácie z možnosti riadne platiť výživné.

20. Pri uplatnení princípu tzv. potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe, súd teda neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potencialne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce, bez ohľadu na to, že o tento príjem v dôsledku svojho nezodpovedného (teda aj neopatrného, či nedbanlivostného správania - príkladmo skončenie pracovného pomeru dohodou) prišiel.

21. Z obsahu spisu v konkrétnostiach vyplynulo, že otec sa podaným návrhom domáha zníženia výživného na svoje maloleté deti, o ktorom výživnom bolo naposledy rozhodované rozsudkom zo dňa 20.05.2019, č. k. 14P/27/2019-38, ktorým bola otcovi určená povinnosť prispievať na maloletého T. 120,- eur mesačne, na maloletého Y. 110,- eur mesačne a na maloletú P. 140,- eur mesačne dôvodiac znížením svojho príjmu, ktorý dosahoval v čase poslednej úpravy výživného vo výške cca 1.000,- eur. Súd prvej inštancie predovšetkým východiskovo náležite vymedzil relevantnou právnou úpravou vyžadovanú zákonnú podmienku (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) pre otcom požadované rozhodnutie (zmenu pomerov) výlučne za splnenia ktorej môže dôjsť k zmene skoršej súdnej úpravy jeho vyživovacích povinností. Následne v okolnostiach posudzovanej veci správne v neprospech otcom požadovanej zmeny vyhodnotil a označil skutočnosťami zistenými na strane mal. detí a to nárast výdavkov spojených s ich vyšším vekom, ako aj zdravotným stavom, ktoré považoval z pohľadu aplikovaných noriem za kvalifikovanú zmenu pomerov bez ďalšieho v princípe neindikujúcim k redukcii výživného s čím sa odvolací súd plne identifikuje. Uvedené skutočnosti napokon otec (a to ani v priebehu odvolacieho konania) nespochybnil. Následne súd prvej inštancie správne pristúpil jednak k rozboru príjmu výživou povinnej osoby - otca, ktorý svoj postup aj presvedčivo vysvetlil podrobnou chronológiou vývoja okolností zárobkovej činnosti otca, za súčasného rozboru príjmov matky. Opísané východiská v plnom rozsahu opodstatňujú záver, ku ktorému súd prvej inštancie dospel, t.j. že zníženie príjmu otca vzhľadom na skutočnosti v ktorých má pôvod, požadovanú zmenu neodôvodňujú. Skutočnosť, že otec dosahuje aktuálne nižší príjem (423,49 eur), vzhľadom k tomu, že tento stav nemá pôvod v objektívnych, nezávisle od konania otca vzniknutých okolnostiach (opak z vykonaného dokazovania nevyplýval), nemôže byť vykladaná a hodnotená v neprospech výživou oprávnených osôb - maloletých detí, participovanie na riadnom zabezpečení ktorých potrieb je jeho prvoradou zákonnou povinnosťou, navyše je potrebné zdôrazniť tiež to, že otec sa okrem výživného žiadnym spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloletých, výkon osobnej starostlivosti o ktorých je výlučne na matke, ako aj zabezpečovanie všetkých ich potrieb, či materiálnych, tak aj duševných s dôrazom na ich zdravotný stav, keď vzhľadom na vek detí, vývoj životných nákladov a ich celkové čo i len bežné potreby, náklady na tieto nepochybne presahujú otcovi doposiaľ určený participatívny finančný podiel na ich úhrade, čím matka napriek tomu, že z jej strany by mal byť podiel na výživnom kompenzovaný faktom, že výlučne sama vykonáva všestrannú osobnú starostlivosť o mal. deti, bez akýchkoľvek pochybností mierou rovnakou, ak nie dokonca väčšou ako je určená otcovi sa na týchto potrebách mal. detí finančne podieľa, už len ktoré skutočnosti diskvalifikujú požiadavku otca vo svetle záujmov mal. detí, zákona aj spravodlivej udržateľnosti z jej možného úspechu. Navyše nemožno tiež opomenúť, že maloletý Y. mal zdravotné problémy súvisiace s operáciou predkolenia, tiež na zdravotný stav malotej P., ktorá je onkologickým pacientom, reflektujú na ktoré (keďže si nepochybne vyžadujú nárast nákladov na strane detí) je úvaha o nižšom výživnom z hľadiska potrieb mal. detí neprijateľná.

22. Samozrejme má relevanciu obrana otca v tom, že výška výživného je limitovaná možnosťami povinného rodiča a pri objektívne v neprospech rodiča zistenej zmene pomerov na jeho strane ide o významný dôvod umožňujúci túto zmenu prípadne aj na ťarchu mal. detí pripustiť. Muselo by však byť bezpečne preukázané, že pôvod takéhoto nepriaznivého (zhoršeného oproti predchádzajúcim pomerom) stavu v pomeroch rodiča, má pôvod v objektívne (nezávisle na vôli rodiča) vzniknutých okolnostiach, o ktorý prípad však v posudzovanej veci nešlo. Nemá totiž oporu vo vykonanom dokazovaní argument otca o objektívnych dôvodoch zhoršenia jeho ekonomickej situácie. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že o príjem, ktorý otec dosahoval v čase poslednej úpravy výživného (cca 1.100,- eur mesačne) v spoločnosti J. sa pripravil v dôsledku skončenia pracovného pomeru s touto spoločnosťou dohodou podľa § 60 Zákonníka práce, na jeho vlastnú žiadosť, ktoré konanie otca nemôže byť objektívne a vo vzťahu k predmetu konania vyhodnotené inak, ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu v tom čase výhodnejšieho zamestnania s dôsledkom privodenia si nižšieho príjmu, vo svetle mechanizmov na ochranu záujmov mal. detí pred takýmto konaním povinného rodiča (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) neumožňujúcich ich otcom požadované posúdenie. Pokiaľ otec tvrdí, že reálne dôvod

skončenia pracovného pomeru mal byť iný a iniciovaný samotným zamestnávateľom (znižovanie stavu zamestnancov z podnetu zamestnávateľa), takáto skutočnosť z vykonaného dokazovania nevyplývala. Bez dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia je tiež jeho odvolacia námietka, že nie je právne znalý a tak neprípisoval význam dôvodom skončenia pracovného pomeru a ich dopadom na možné posudzovanie výšky jeho vyživovacej povinnosti. Pokiaľ by to totiž aj bola pravda, takýto elementárny nedostatok obozretnosti pri ochrane svojich práv pri plnej vedomosti o existencii troch zákonných vyživovacích povinností, nie je spôsobilý prijaté závery spochybniť, pretože bolo vecou zodpovedného prístupu otca jednak ako zamestnanca a zároveň osoby povinnej z troch vyživovacích povinností si svoje práva s obozretnosťou a bdelosťou strážiť, keďže nad rámec straty pravidelného mesačného príjmu sa tak pripravil aj o ďalšie peňažné nároky, ktoré zákon zamestnancovi priznáva pri udelení mu výpovede pre nadbytočnosť, o ktorý dôvod skončenia pracovného pomeru reálne malo podľa tvrdenia otca v skutočnosti ísť, nedostatok ktorej obozretnosti by rozhodne nemohol byť pripísaný na ľarchu mal. detí v podobe zníženia vyživovacej povinnosti. Rozhodnutie o tak významnom nároku, akým je výška výživného v prospech mal. detí rozhodne nemôže byť založená len na ničím nepodložených konštrukciách, či domnienkach. Dôvod skončenia pracovného pomeru otca u dotknutej spoločnosti je reálne opoznatelne zadefinovaný v písomnej podobe a z neho tak bolo potrebné aj pre potreby tejto veci (keďže z dokazovania nevyplývalo niečo iné) vychádzať. Nedôvodne sa tiež odvoláva otec na to, že bolo potrebné vychádzať pri porovnávaní príjmov (minulého a súčasného) z toho, ktorý následne dosahoval (nižší) u spoločnosti L..., keďže nešlo o príjem z ktorého sa vychádzalo pri predchádzajúcej úprave výživného a rozhodujúci je pre porovnanie ten, o ktorý sa následne ako prvý pripravil a ostatné sú už len reťazením tejto prvotnej nepriaznivej skutočnosti. Pri určení vyživovacej povinnosti sa neprihliada len na reálne dosahovaný príjem, ale na možnosti a schopnosti povinného rodiča. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v rámci konania na strane otca neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by mu bránili v aktivite pri možnosti získania lepšieho zamestnania, prípadne rozšírenia jeho majetku.

23. Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených skutočností, nemožno vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nič vytknúť. Tento vo svetle správnych teoretických východísk aplikovaných na zistený skutkový stav posúdil, že nie sú splnené zákonné predpoklady pre otcom požadované zníženie výživného a neindikuje k takémuto záveru ani obsah podaného odvolania. Súd prvej inštancie správne pri posudzovaní naplnenia zákonného predpokladu pre požadovanú zmenu výživného správne neprihliadal len na aktuálne reálne dosahovaný príjem otca, ale vo svetle princípu tzv. potenciality príjmu otca vychádzal z príjmu, o ktorý sa otec v dôsledku skončenia pracovného pomeru dohodou pripravil. Na prospech otca síce možno pripísať, že v čase, keď dosahoval pôvodný príjem sa riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti ako sám uvádza nevyhýbal, avšak táto skutočnosť nie je spôsobilá k ospravedlneniu jeho nedostatočnej bdlosti pri riešení jeho pracovnoprávných vzťahov, keďže tieto sú spôsobilé zásadným spôsobom v ekonomickej oblasti ovplyvniť aj život mal. detí. V nadväznosti na to, je potrebné konštatovať, že v rámci konania na strane otca neboli zistené žiadne objektívne okolnosti (príkladmo nepriaznivý zdravotný stav, vyšší vek a pod.), ktoré by mu bránili v aktivite za účelom získania lepšieho zamestnania, či ďalšieho zamestnania, prípadne rozšírenia jeho majetku za účelom kontinuálneho pokračovania v zodpovednom plnení si jeho zákonných vyživovacích povinností, ktoré rozhodne nemožno nad mieru akceptovateľnú prenášať na plecia výlučne matky, k čomu by reálne aj v prípade zníženia vyživovacej povinnosti došlo. Pokiaľ má otec obavy z možného trestného stíhania pre zanedbanie vyživovacej povinnosti, či začatia vykonávacieho (exekučného) konania, je potrebné aby tomu svoje ekonomické správanie, ako aj pracovné aktivity vo svetle zodpovedného prístupu k mal. deťom bezodkladne prispôbil.

24. Odvolacie námietky otca tak nebolo možné vyhodnotiť inak, ako nespôsobilé privodiť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie.

25. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením, ako vecne správny potvrdil za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP. Otec v odvolaní voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by neboli predmetom posudzovania súdom prvej inštancie a s ktorými by sa už súd prvej inštancie nebol náležite vysporiadal, pričom odvolacím prieskumom rovnako neboli zistené skutočnosti, ktoré by indikovali k odlišnému, v prospech otca vyznievajúcejmu rozhodnutiu.

26. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

29. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

30. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaťel domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie

priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.